

2019-09-10

Konsekvensutredning gällande förslag till ändring av Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2005:22) om växtskyddskontroll av sändningar som transiteras till inspektionsplatsen och av sändningar som kontrolleras utanför Jordbruksverkets ordinarie inspektionsorter

A Allmänt

A.1 Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

EU beslutade en ny växtskyddsförordning¹ (PHR) den 26 oktober 2016 som i huvudsakliga delar ska börja tillämpas från och med den 14 december 2019. PHR ersätter vissa delar direktivet 2000/29/EG² om skyddsåtgärder mot växtskadegörare som hittills har legat till grund för den nationella växtskyddslagstiftningen.

Vidare beslutade EU den 15 mars 2017 förordningen (EU) nr 2017/625³ om offentliga kontroller och annan offentlig verksamhet (den nya kontrollförordningen). Den ersätter andra delar av direktivet 2000/29/EG samt den tidigare förordningen (EG) nr 882/2004.⁴ Den nya kontrollförordningen ska precis som PHR tillämpas från och med den 14 december 2019, med undantag för vissa artiklar.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/2031 av den 26 oktober 2016 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 228/2013, (EU) nr 652/2014 och (EU) nr 1143/2014 samt om upphävande av rådets direktiv 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG och 2007/33/EG, EUT L 317, 23.11.2016, s. 4–104, Celex 32016R2031.

² Rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen, EGT L 169, 10.7.2000, s. 1–112, Celex 32000L0029.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, EUT L 95, 7.4.2017, s. 1–142, Celex 32017R0625.

⁴ Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, EUT L 165, 30.4.2004, s. 1–141, Celex 32004R0882.

Ett undantag från det tillämpningsdatumet är bestämmelsen om kontrollställen i artikel 53.1 a i den nya kontrollförordningen, vilket är av betydelse för de föreskrifter som är föremål för denna konsekvensutredning. Enligt artikel 165.2 ska relevanta artiklar i direktiv 2000/29/EG fortsätta att tillämpas för frågor som omfattas av artikel 53.1 a, till och med den 14 december 2022 eller ett tidigare datum som kommissionen får fastställa i en delegerad akt. De relevanta artiklar i direktiv 2000/29/EG som ska fortsätta att tillämpas under övergångsperioden, och som är av betydelse för bestämmelserna i SJVFS 2005:22 är i huvudsak artikel 13c.2 c-e och kommissionens direktiv 2004/103/EG⁵.

Både PHR och den nya kontrollförordningen innehåller omfattande bemyndiganden för kommissionen att meddela närmare bestämmelser, vilket också kommer att ha skett till den 14 december 2019 på flertalet områden. Kommissionens delegerade förordning enligt artikel 53.1 a⁶ i nya kontrollförordningen kommer dock att börja tillämpas först från och med den 14 december 2020 på växtskyddsområdet, enligt kommissionens förslag till delegerad förordning. Vi förväntar oss också att kommissionen kommer att anta en delegerad förordning för att ändra datumet i artikel 165.2 för denna bestämmelse till den 14 december 2020.

Sammantaget innebär detta att vissa bestämmelser i SJVFS 2005:22 behöver upphävas från den 14 december 2019. Resten av föreskrifterna kommer att upphävas vid ett senare tillfälle, då artikel 53.1 a i kontrollförordningen och tillhörande delegerade förordning ska tillämpas fullt ut. Eftersom dessa föreskrifter endast kommer att fortsätta att gälla under en kort period, och det är få aktörer som berörs, så föreslår vi endast sådana ändringar som är helt nödvändiga.

Vi avser att i andra föreskrifter om skyddsåtgärder mot växtskadegörare (vårt dnr 6.4.16-08216/2019) införa en bestämmelse om ansökan om att få en anläggning utsedd till gränskontrollstation endast för kontroll av obearbetat timmer, sågat trä och träflis. Tillsammans med bestämmelserna i den nya kontrollförordningen kommer det att ta om hand den import som idag bedrivs med stöd av bestämmelserna om sändningar som ankommer från ett tredjeland till en annan ort vid svenska gränsen än Jordbruksverkets ordinarie inspektionsorter, och ska genomgå växtskyddskontroll på den orten.

A.2 Vilka alternativa lösningar finns?

Både PHR och kontrollförordningen är direkt tillämpliga i Sverige, vilket anger ramarna för detta föreskriftsarbete. Vi har därmed ett begränsat nationellt handlingsutrymme både när det gäller omfattningen av och innehållet i våra

---

⁵ Kommissionens direktiv 2004/103/EG av den 7 oktober 2004 om identitets- och växtskyddskontroller av växter, växtprodukter eller andra föremål som anges i del B i bilaga V till rådets direktiv 2000/29/EG, vilka får utföras på en annan plats än den ort där de förs in i gemenskapen eller på en plats i närheten, och om fastställande av villkoren för dessa kontroller, EUT L 313, 12.10.2004, s. 16–20, Celex 32004L0103.

⁶ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-5378778_en

föreskrifter. Samtidigt är vi förpliktade att anpassa det nationella regelverket till EU:s regler.

Alternativet att inte ändra dessa föreskrifter skulle medföra att vi har kvar bestämmelser som står i strid med de nya EU-förordningarna.

Alternativet att upphäva hela föreskrifterna från den 14 december 2019 skulle innebära att nödvändiga bestämmelser i direktiv 2000/29/EG och direktiv 2004/103/EG inte skulle vara införlivade under perioden fram till den 14 december 2020.

Beskrivning av föreslagna ändringar och alternativa lösningar

Bestämmelser om villkor för import av växter, växtprodukter och annat som kan sprida växtskadegörare samt om växtskyddskontroll vid import kommer att finnas i EU:s nya växtskyddsförordning och EU:s nya kontrollförordning samt i genomförandeakter och delegerade akter till dessa förordningar. Föreskrifterna SJVFS 2005:22 kompletterar dessa. Därför föreslår vi en ny 1 a § som anger att grundläggande bestämmelser finns i de rättsakterna. Alternativt skulle vi inte genomföra den ändringen men vi bedömer att det då blir svårare att sätta föreskrifterna i rätt sammanhang.

Begreppet ”ordinarie inspektionsort” blir irrelevant i och med att EU:s nya kontrollförordning börjar tillämpas. Då ska i stället begreppet ”gränskontrollstation” användas för de platser som Jordbruksverket har utsett för växtskyddskontroll vid import. Därför föreslår vi att detta begrepp justeras i rubriken till föreskrifterna, 2, 3, 5 och 10 §§ samt bilaga 1.

De begrepp som används i föreskriften ska ha samma betydelse som i de EU-rättsakter som ligger till grund för bestämmelserna. Därför föreslår vi att detta förtydligas i 3 §. Alternativt skulle vi inte göra detta tillägg men vi bedömer att det skulle försvåra förståelsen av föreskrifterna.

Förteckningen över kraven på sundhetscertifikat för växter, växtprodukter och andra föremål som kan sprida växtskadegörare kommer att flyttas över till genomförandeakter till EU:s nya växtskyddsförordning. Därmed behöver Jordbruksverket upphäva de nuvarande Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:94) om skyddsåtgärder mot spridning av växtskadegörare, där denna förteckning finns i nuläget. Det sker inte genom SJVFS 2005:22, som är föremål för denna konsekvensutredning, utan genom nya föreskrifter om skyddsåtgärder mot växtskadegörare som är under framtagande. Hänvisningen till nämnda förteckning behöver emellertid justeras i 1 § SJVFS 2005:22. Vi föreslår att hänvisning till förteckningen görs genom hänvisning till de bemyndiganden som EU-kommissionen har anta genomförandeakter som innehåller krav på sundhetscertifikat. Det medför att det inte är enkelt att läsa ut från 1 § vilka rättsakter som avses. Det beror på att dessa bemyndiganden ger EU-kommissionen rätt att ändra och anta nya genomförandeakterna med kort varsel om det är nödvändigt av växtskyddsskäl. Det är svårt för Jordbruksverket att mobilisera tillräckliga resurser för att ändra dessa föreskrifter lika snabbt som EU-kommissionen kan ändra genomförandeakterna. För att möjliggöra för

importörerna att genomskåda vilka krav på sundhetscertifikat som finns så har Jordbruksverket redan idag information på vår webbplats. Det kommer vi även fortsättningsvis att ha. Därför föreslår vi att 1 § kompletteras med en hänvisning till Jordbruksverkets webbplats. Alternativet att inte ändra denna hänvisning skulle leda till fel i föreskrifterna.

Bestämmelser om sundhetscertifikat kommer också att finnas i EU:s nya växtskyddsförordning. Hänvisningen i 9 § tredje stycket behöver därför justeras. Alternativet att inte ändra denna hänvisning skulle leda till fel i föreskrifterna.

Bestämmelser om förhandsanmälan av sändningar kommer att finnas i EU:s nya kontrollförordning och i en genomförandeakt till denna. Därför behöver 11 § upphävas. Alternativet att inte upphäva den paragrafen skulle leda till fel i föreskrifterna.

Bestämmelser om växtskyddskontroll vid import av sändningar som ankommer till svensk gräns kommer också att finnas i EU:s nya kontrollförordning och i genomförandeakter och delegerade akter till denna. Därför behöver 1 § första stycket tredje punkten och andra stycket strykas. Alternativet att inte genomföra dessa strykningar skulle leda till fel i föreskrifterna.

Det kommer även fortsättningsvis att finnas behov att kunna genomföra växtskyddskontroll vid import på fler platser än dem som Jordbruksverket redan har utsett som gränskontrollstationer, vilket motsvarar situationerna i 1 § första stycket tredje punkten. Det gäller för sändningar av obearbetat trä, träflis och sågat trä. Sådana platser kommer att kunna utses som gränskontrollstationer i enlighet med undantag som framgår genom artikel 65.4 i den nya kontrollförordningen. Som vi redan nämnt i avsnitt A1 så avser Jordbruksverket att föreslå en ny bestämmelse om ansökan om att få en sådan gränskontrollstation utsedd, i de nya föreskrifterna om skyddsåtgärder mot växtskadegörare som Jordbruksverket avser att anta. Alternativet hade varit att lägga den bestämmelsen i SJVFS 2005:22. Vi bedömer dock att det hade varit sämre eftersom den långsiktiga planen är att samla alla bestämmelser om skyddsåtgärder mot växtskadegörare i en föreskrift. Som vi redan nämnt i avsnitt A1 så kommer resten av SJVFS 2005:22 att upphävas vid ett senare tillfälle, då artikel 53.1 a i kontrollförordningen och tillhörande delegerade förordning ska tillämpas fullt ut.

Eftersom det nu endast kommer att finnas två fall i 1 § så behövs inte 6 §. Alternativet skulle vara att ändra den men vi bedömer att en onödig bestämmelse bara skulle göra föreskrifterna mindre begripliga.

Föreskriften innehåller i dagsläget en begränsning till vilka språk som får användas i växtskyddstransportdokumentet. Det är inte i linje med EU-rätten. Därför föreslår vi ändring av 9 § andra stycket så att det framgår att samtliga officiella EU-språk får användas.

Föreskriften innehåller i dagsläget en upplysning om vilka uppgifter tulldeklarationen ska innehålla genom en hänvisning till de tidigare nämnda föreskrifterna SJVFS 1995:94. Jordbruksverket avser som tidigare nämnts att

upphäva de föreskrifterna. Vi bedömer att upplysningen om uppgifterna i tulldeklarationen inte behöver ersättas men någon annan hänvisning och föreslår därför att den meningen stryks i 12 §.

Eftersom EU-rätten på detta område förs över från direktiv till EU-förordningar så minskar vårt utrymme till egna nationella tillämpningar. Därför föreslår vi en ändring av 14 § så att det framgår att vi endast kan medge undantag om det är förenligt med EU-rätten. Alternativet skulle vara att inte göra detta förtydligande men då riskerar vi att vilseleda aktörerna så att de tror att Jordbruksverket har större möjligheter att medge undantag än vi egentligen har.

A.3 Vilka blir effekterna om någon reglering inte kommer till stånd?

Alternativet att inte ändra dessa föreskrifter skulle medföra att vi har kvar bestämmelser som står i strid med kontrollförordningen. Det skulle vara förvirrande för aktörerna. Det skulle också innebära att Sverige riskerade böter för bristande anpassningar till EU-rätten.

A.4 Vilka berörs av regleringen?

Föreskrifterna gäller aktörer som under följande förutsättningar importerar växter, växtprodukter och andra föremål som kräver sundhetscertifikat och kontroll innan varorna får övergå i fri omsättning.

1. Sändningen ankommer först till ett annat EU-land där dokumentkontroll genomförs, sändningen transiteras till Sverige och identitets- och fysisk kontroll genomförs här. Detta berör i dagsläget fem importörer.
2. Sändningen ankommer först till svensk gräns där dokumentkontroll genomförs, sändningen transiteras till en annan plats i Sverige och identitets- och fysisk kontroll genomförs där. Detta berör i dagsläget inga importörer.
3. Sändningen ankommer till en annan ort vid svenska gränsen än Jordbruksverkets ordinarie inspektionsorter. Detta berör i dagsläget 15 importörer.

De bestämmelser som vi nu föreslår ska upphävas rör situation 3. Den situationen kommer från och med den 14 december 2019 istället att regleras av den nya kontrollförordningen och de nya föreskrifterna om skyddsåtgärder mot växtskadegörare.

A.5 Vilka bemyndiganden grundar sig myndighetens beslutanderätt på?

Föreskrifterna SJVFS 2005:22 är beslutade med stöd av förordningen (2006:817) om växtskydd m.m. Ändringarna av föreskrifterna grundar sig på bemyndigandet i 10 § i samma förordning. Det ger bemyndigande till Jordbruksverket att föreskriva om villkor för införsel, innehav och annan hantering av växtprodukter från tredjeland.

A.6 Vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser medför regleringen och hur ser de ut jämfört med konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen?

Att ändra dessa föreskrifter innebär inga kostnadsmässiga konsekvenser. Att inte ändra dem skulle innebära förvirring eftersom de reglerar frågor som nu kommer att regleras av EU-förordningar.

Bestämmelserna som upphävs handlar om sändningar som ankommer till en annan ort vid svenska gränsen än Jordbruksverkets ordinarie inspektionsorter. Dessa bestämmelser kommer att ersättas av bestämmelser om gränskontrollstationer i nya kontrollförordningen. Sverige har drivit igenom att gränskontrollstationer som endast används för kontroll av obearbetat trä, sågat trä och träflis får bemannas av s.k. mobila inspektionsteam. Det innebär att importen av trä till dessa orter kommer att kunna fortsätta. Istället för att varje importör ska ansöka om tillstånd kommer Sverige att kunna utse gränskontrollstationer för obearbetat trä, sågat trä och träflis. De hamnar som används idag kommer vi att kunna utse till gränskontrollstationer enligt en förenklad procedur och Jordbruksverket kommer att kontakta berörda hamnar angående detta. För framtiden föreslår vi en bestämmelse i de nya föreskrifterna om skyddsåtgärder mot växtskadegörare som förtydligar att hamnar kan lämna in en ansökan till Jordbruksverket om att bli utsedd som gränskontrollstation endast för kontroll av obearbetat trä, sågat trä och träflis.

A.7 Överensstämmer regleringen med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen?

Det föreskriftsarbete som är föremål för denna konsekvensutredning utgör till fullo en anpassning till EU:s nya regelverk på området. Det vidtas i syfte att hindra dubbelregleringar och bristande överensstämmelse mellan EU-rätten och nationella regler samt att tillförsäkra en god tillämpning. Föreskrifterna överensstämmer med EU-rätten och går inte utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

A.8 Behöver särskilda hänsyn tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande?

De EU-bestämmelser som ersätter dessa föreskrifter kommer att börja tillämpas i två steg. De flesta börjar tillämpas den 14 december 2019. Därför behöver de ändrade föreskrifterna, där vissa bestämmelser upphävs, träda i kraft då. Vissa EU-bestämmelser börjar tillämpas den 14 december 2020. Därför planerar vi även ett annat, senare, föreskriftsärende som ska syfta till att upphäva resten av bestämmelserna i föreskrifterna inför den 14 december 2020.

A.9 Finns det behov av speciella informationsinsatser?

De nya EU-förordningarna innebär förändringar för både yrkesmässiga aktörer och privatpersoner, vilket medför ett stort informationsbehov. Som en följd av att

de flesta bestämmelserna finns i EU-förordningarna är det primärt EU-rätten som ger upphov till informationsbehovet. Bestämmelserna som föreslås i dessa föreskrifter kommer på ett naturligt sätt att ingå i informationen.

De svenska författningarna har tidigare inneburit ett införlivande av EU-direktiv. Alla bestämmelser har då kunnat finnas samlade i den nationella lagen och förordningen samt i Jordbruksverkets föreskrifter. Från och med den 14 december 2019 kommer bestämmelserna istället att vara utspridda dels i EU-förordningar, dels i nationella författningar på olika nivåer. Det finns därför ett ännu större behov än tidigare av att tillgängliggöra innehållet i regelverket på ett samlat och informativt sätt.

Vår främsta kanal är Jordbruksverkets webbplats men vi kommer även att informera genom pressmeddelanden, direktutskick till berörda aktörer, deltagande i branschmöten och mässor m.m.

B Kommuner och landsting

Markera med x

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting.
Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkten i avsnitt B.

Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller landsting.
Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkten i avsnitt B.

C Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.
Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.
Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

D Samråd

I de bemyndiganden som ligger till grund för föreskrifterna finns inga krav på samråd.

E Konsekvenser för landsbygden

De ändringar vi föreslår av dessa föreskrifter innebär inga konsekvenser för landsbygden.

F Kontaktperson

Jenny Andersson, växtregelenheten

jenny.andersson@jordbruksverket.se

036-15 57 22